

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE BESCHERMING ALS
MONUMENT, STADS- EN DORPSGEZICHT**

DE VLAAMSE MINISTER VAN CULTUUR,
GEZIN EN WELZIJN,

Gelet op de wet van 7 augustus 1931 op het behoud van monumenten en landschappen;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten ;

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, §1, I, 7°;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 20 juni 1995 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse regering;

Gelet op het besluit van de Vlaamse regering van 20 oktober 1992 tot delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de leden van de Vlaamse regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse regering van 20 januari 1993 en van 7 oktober 1993;

Gelet op het ministerieel besluit van 01 april 1996 houdende vaststelling van de ontwerplijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 03 oktober 1996,

B E S L U I T :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976:

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Pastorie, gelegen te

Grimbergen (Grimbergen), Kerkplein 1;

bekend ten kadaster:

Grimbergen, 2e afdeling, sectie E, perceelnummer 249D(DEEL).

Wegens zijn historische waarde:
- als monument:
Poortgebouw met portierswoning en aangrenzende stalvleugel,
gelegen te
Grimbergen (Grimbergen), Abdijstraat 20;
bekend ten kadaster:
Grimbergen, 2e afdeling, sectie E, perceelnummer 251E(DEEL).

Wegens zijn historische waarde:
- als monument:
De abdijsmuur gelegen langs de Abdijstraat en de Wolvertemse-
steenweg, gelegen te
Grimbergen (Grimbergen), Abdijstraat 20; Wolvertemsesteenweg ;
bekend ten kadaster:
Grimbergen, 2e afdeling, sectie E, perceelnummer 254C(DEEL).

Wegens zijn historische waarde:
- als monument:
Huis "De Groenpoort" met inbegrip van een deel van de tuin-
muur, gelegen te
Grimbergen (Grimbergen), Kerkplein 5; Lagesteenweg 1, 3;
bekend ten kadaster:
Grimbergen, 2e afdeling, sectie E, perceelnummer(s)
438K(DEEL), 438N(DEEL), 438P(DEEL).

Wegens zijn historische waarde:
- als monument:
Huis "De Helm" met inbegrip van de tuinmuur, gelegen te
Grimbergen (Grimbergen), Kerkplein 4;
bekend ten kadaster:
Grimbergen, 2e afdeling, sectie E, perceelnummer 245G(DEEL).

Wegens zijn historische waarde:
- als monument:
huis "De Drie Linden", gelegen te
Grimbergen (Grimbergen), Lagesteenweg 2, 2A;
bekend ten kadaster:
Grimbergen, 2e afdeling, sectie E, perceelnummer(s)
241G(DEEL), 241H(DEEL).

Wegens zijn historische waarde:
- als monument:
Huis "De Kroon", gelegen te
Grimbergen (Grimbergen), Kerkplein 6;
bekend ten kadaster:
Grimbergen, 2e afdeling, sectie E, perceelnummer 433C(DEEL).

Wegens zijn historische waarde:
- als monument:
Huis "De Stadskam", gelegen te
Grimbergen (Grimbergen), Kerkplein 7;
bekend ten kadaster:
Grimbergen, 2e afdeling, sectie E, perceelnummer 432H(DEEL).

Wegens zijn historische waarde:
- als monument:

Huis "Den Herdt" of "De Bot", gelegen te Grimbergen (Grimbergen), Kerkplein 9; bekend ten kadaster: Grimbergen, 2e afdeling, sectie E, perceelnummer 430L(DEEL).

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

Huis "De Sleutel" met inbegrip van de tuinmuur, gelegen te Grimbergen (Grimbergen), Kerkplein 10; bekend ten kadaster: Grimbergen, 2e afdeling, sectie E, perceelnummers 356E(DEEL), 356F.

Wegens zijn historische waarde:

- als monument:

huizen "De Zevensterre", gelegen te Grimbergen (Grimbergen), Hogesteenweg 12, 14; bekend ten kadaster: Grimbergen, 2e afdeling, sectie E, perceelnummers 346L(DEEL), 346M(DEEL).

Wegens zijn historische en socio-culturele waarde:

- als dorpsgezicht:

De dorpskern van Grimbergen, gelegen te Grimbergen (Grimbergen), Rozenstraatje ; Abdijstraat ; Bakkerstraat ; Hogesteenweg ; Kerkplein ; Lagesteenweg ; Vilvoordsesteenweg ; Wolvertemsesteenweg ; bekend ten kadaster:

Grimbergen, 2e afdeling, sectie E, perceelnummers 205E, 205F, 205L, 205M, 206M2, 208B, 209D, 210D, 211D, 211L, 211N, 211P, 214K, 214L, 215F, 217H, 220G, 221M, 221N, 223H, 223K, 225D, 226C/2, 230B, 230C, 230D, 231K, 232E, 233P, 233R, 233S, 235D, 235F, 237G, 238A, 241G(DEEL), 241H(DEEL), 245G(DEEL), 245H, 246F, 247D, 247E, 248G, 249D(DEEL), 251E(DEEL), 254C(DEEL), 256C(DEEL), 257A, 258B, 259A, 260A, 261A, 262A, 263K, 263L, 264B, 265G, 267A4, 267D3, 267F4, 267L4, 267N4, 267P4, 267R4, 267S4, 267T4, 267V4, 267W4, 267Z3, 327K, 328K, 328N, 328P, 328R, 328S, 328T, 329C, 332T, 333R, 333V, 337E, 339G, 340C, 345C, 345D, 346L(DEEL), 346M(DEEL), 347K, 354K, 354L, 354N, 354P, 355K, 355L, 356E(DEEL), 423F, 429D, 429E, 430H, 430K, 430L(DEEL), 431C, 432H(DEEL), 433C, 438K(DEEL), 438N(DEEL), 438P(DEEL), 438R, 439C, 440D, 441C, 444D, 445M, 445N, 445P, 446K, 446L, 447C.

Art. 2.

De **historische**, meer bepaald de historische en architectuur-historische waarde van de pastorie van de abdij van Grimbergen wordt als volgt omschreven:

vrijwel gaaf bewaard voorbeeld van een norbertijnerpastorie in 1767 opgetrokken door abt Sophie (1755-1775), in de vorm van een classicistisch dubbelhuis in bak- en kalkzandsteen, geflankeerd door twee hoekpaviljoenen, waarvan één bleef bewaard.

Sobere en symmetrische gevelopbouw gekarakteriseerd door een verticale ritmering door middel van natuurstenen muurlijsten,

hoge, getoogde vensters en een risalietvormige inkompartij met fraaie Louis XV deur.

Het interieur, met T-vormige gangstructuur, bevat naast gestucte plafonds en schouwboezems met eenvoudig lijstwerk een fraaie Louis XV-trap met klauwaanzet en smalle balusters.

De **historische**, meer bepaald de historische en architectuurhistorische waarde van het poortgebouw met portierswoning en aangrenzende stalvleugel van de abdij van Grimbergen wordt als volgt omschreven:

enige overblijfselen van de oude abdij bezitten ze een belangrijke relictwaarde.

Stilistisch en typologisch vormt de voormalige toegang tot het abtswaartier een mooi voorbeeld van een 1767 gedateerde abdiypoort met blauwhardstenen pilasteromlijsting, hoge spiegelboog en frontonbekroning.

De portierswoning en paardestal vormen samen één aaneengesloten kalkzandstenen langsvleugel, met langs de Abdiestraat een nagenoeg blinde muur en een binnenkoergevel opengewerkt met 1634 en 1727 gedateerde rondboogdeuren en licht getoogde vensteropeningen in de portierswoning.

De **historische** waarde van de abdiemuur langs de Abdiestraat en de Wolvertemsesteenweg wordt als volgt omschreven:

deze hoge, respec. kalkzandstenen en bakstenen muren vormen typologisch een wezenlijk onderdeel van de historische abdijsite.

De ommuring langs de Abdiestraat bepaalt in hoge mate de visuele aantrekkingskracht van deze smalle bochtige straat. Bovendien leveren deze elementen een essentiële bijdrage tot de herkenbaarheid van de abdijsite als dusdanig.

De **historische**, meer bepaald de historische en architectuurhistorische waarde van "De Groenpoort" wordt als volgt omschreven:

typologisch merkwaardig en goed bewaard voorbeeld van een complexe woning in kalkzandsteen die bestaat uit een tweelaags breedhuis en een korte even hoge dwarsvleugel.

De combinatie van trapgevels met kruisvensters met wigvormig ontlastingssysteem en een rondboogdeur met oculus wijzen op een vermoedelijke datering in de eerste helft van de 17de eeuw.

De **historische**, meer bepaald de historische en architectuurhistorische waarde van "De Helm" wordt als volgt omschreven: deze voormalige brouwerij, smidse en bakkerij vormt een goed voorbeeld van een ca. 1747 te dateren dorpswoning i.c. de woning van een ambachtsman, opgevat als een traditioneel, deels in kalkzandsteen deels in baksteen opgetrokken breedhuis met twee bouwlagen onder zadeldak met muurvlechtingen en schouderstukken waarbij de symmetrisch opgevatte voorgevel duidelijke sporen bevat van oorspronkelijke kruisvensters. De aangrenzende afsluitmuur met korfboogpoort naar de bijgebouwen op de binnenkoer refereert naar de oorspronkelijke functie.

De **historische**, meer bepaald de historische en architectuurhistorische waarde van "de Drie Linden" wordt als volgt om-

schreven:

geboorteplaats van de illustere Grimbergenaar, L. Van Beneden (1587-1683), pastoor van de O.L.V.kerk van Laken en auteur van "De bloedige Compassie" (1623), zoals blijkt uit de gevelplaat.

Dit twee bouwlagen tellend dubbelhuis (1623) in traditionele bak- en zandsteenstijl met zadeldak tussen trapgevels is bovendien typologisch belangrijk als één van de oudste en gedateerde voorbeelden in Grimbergen van een ruime dorpswoning uit die periode.

De **historische**, meer bepaald de historische en architectuurhistorische waarde van "De Kroon" wordt als volgt omschreven: deze voormalige woning van de chirurgijn en barbier in dienst van de abdij vormt een typologisch merkwaardig voorbeeld van een burgerhuis uit het 3de kwart van de 18de eeuw, met het voorkomen van een kalkzandstenen breedhuis met twee bouwlagen onder zadeldak tussen zijgevels met vlechtingen en aandak. De asymmetrische gevelopbouw en het gebogen verloop gecombineerd met de pittoreske torenvormige rechtertravee of "Kijk uit" schijnen te wijzen op een nog oudere kern.

De **historische**, meer bepaald de historische en architectuurhistorische waarde van "De Stadskam" wordt als volgt omschreven:

voormalige stadskam of brouwerij in 1703 gebouwd door François Brion meier van Grimbergen.

Het pand vormt een goed voorbeeld van een 1703 gedateerd, bak- en kalkzandstenen, twee bouwlagen tellend laat-barok diephuis voorzien van een trapgevel met voluutvormige aanzetten en bekroning.

De **historische**, meer bepaald de historische en architectuurhistorische waarde van "den Herdt" of "de Bot" wordt als volgt omschreven:

voormalige herberg in 1706 opgetrokken door François Brion, meier van Grimbergen.

Typisch voorbeeld van een 1706 gedateerd, bak- en kalkzandstenen (nu gecementeerd), twee bouwlagen tellend, laat-barok diephuis afgewerkt met een trapgevel met voluutvormige aanzetten en bekroning.

Het uitzonderingskarakter van dit huistype in de dorpskern, het karakteristieke silhouet in combinatie met de hoekpositie verhogen de intrinsieke waarde.

De **historische**, meer bepaald de historische en architectuurhistorische waarde van "De Sleutel" wordt als volgt omschreven:

dit voormalig schepenhuis met herberg vormt een typologisch gaaf bewaard voorbeeld van een complexe woning met hoofd- en bijgebouwen en een volledig ommuurde tuin, dat bovendien door zijn hoekinplanting en karakteristieke getrapte volume een visueel bijzonder aantrekkelijk geheel vormt.

Ondanks verbouwingen en aanpassingen is dit twee bouwlagen tellend dubbelhuis met zijn evenwichtige gevelopbouw en licht getoogde openingen, exemplarisch als type van een voorname dorpswoning uit het 3de kwart van de 18de eeuw.

De **historische**, meer bepaald de historische en architectuur-historische waarde van "De Zevensterre" wordt als volgt omschreven:

op de neo-traditionele pui na, gaaf bewaard voorbeeld van een ca. 1700 te dateren twee bouwlagen tellend dubbelhuis, in kalkzandsteen met symmetrische en evenwichtige gevelcompositie met sporen van oorspronkelijke kruisvensters met houten tussendorpel en metalen waaier.

Typerend voor deze rondboogdeur met sluitsteen, imposten en druiplijst is de omlijsting met niet uitspringende negblokken die aldus een rechte band vormen én de waaier met arendmotief en initialen G-D verwijzend naar een vroegere eigenaar.

De **historische** waarde van de dorpskern wordt als volgt omschreven:

typisch voorbeeld van een abdijdorp, ontstaan ten gevolge van de stichting ca. 1128 van een norbertijnerabdij door toedoen van de invloedrijke Berthouts, heren van Grimbergen.

De historische structuur van deze kleine, maar compacte kern met drie hoofdstraten, gecentreerd op de abdij- en parochiekerk, en een parallel net van secundaire wegen en stegen bleef opvallend intact.

Daarnaast weerspiegelt de intensieve bebouwing op smalle en diepe percelen en de aanwezigheid van een relatief groot aantal voorname burger- en ambachtswoningen uit de 17de en 18de eeuw de voormalige centrumfunctie, ontleend aan de aanwezigheid van abdij én Prinsenkasteel.

De **socio-culturele** waarde wordt als volgt omschreven:

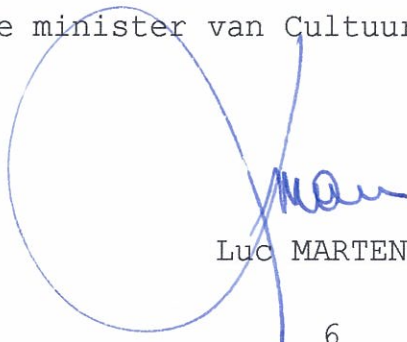
omwille van de typerende, enigszins planmatige aanleg, het karakteristieke silhouet van de alom tegenwoordige, barokke abdijsoren, de architecturale en stedenbouwkundige kwaliteiten en niet in het minst omwille van het toonaangevende koloriet van de overvloedig toegepaste lokale kalkzandsteen wordt Grimbergen algemeen beschouwd als één van onze opmerkelijkste en fraaiste dorpen

Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel, 17 FEB. 1997

Vlaamse minister van Cultuur, Gezin en Welzijn,

LUC MARTENS.